T.C.
Ticaret Bakanlığı
İthalat Genel Müdürlüğü

Önlemlerin Etkisiz Kılınması Hakkında Nihai Bildirim Raporu

Kuzey Makedonya ve Bosna-Hersek Menşeli/Çıkışlı "Sentetik Filament İplikten Dokunmuş Mensucat" Kuzey Makedonya Menşeli/Çıkışlı "Sentetik veya Suni Devamsız Liflerden Dokunmuş Mensucat"

İthalat Genel Müdürlüğü
İthalat Politikalarını İzleme ve Değerlendirme Dairesi

Mayıs 2023

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1. Amaç ve kapsam

(1) Bu Raporun amacı, 24/1/2023 tarihli ve 32083 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2023/2 sayılı Tebliğ ile Kuzey Makedonya Cumhuriyeti (Kuzey Makedonya) ve Bosna-Hersek menşeli/çıkışlı 54.07 gümrük tarife pozisiyonunda (GTP) sınıflandırılan "sentetik filament iplikten dokunmuş mensucat (giyim için olanlar)" ve Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı 55.13, 55.14, 55.15 ve 55.16 (55.13-16) GTP'leri altında sınıflandırılan "sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat" ithalatına yönelik olarak başlatılan önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturmanın tamamlanması neticesinde alınacak kararlara esas teşkil eden bilgi, bulgu ve tespitlere yönelik olarak nihai bildirimde bulunulmasıdır.

1.2. Dayanak

(1) Bu Rapor, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun), 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar (Karar) ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğe (Yönetmelik) dayanılarak hazırlanmıştır.

1.3. Yürürlükteki Önlem

(1) Kore Cumhuriyeti (Güney Kore), Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC), Tayland Krallığı (Tayland), Malezya ve Çin Tayvanı menşeli 54.07 GTP altında yer alan "sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat (giyim için olanlar)"ın ithalatında, 13/2/2002 tarihli ve 24670 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında ülke ve firma bazında değişen oranlarda dampinge karşı önlem yürürlüğe konmuştur. 28/1/2021 tarihli ve 31378 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2021/3 sayılı Tebliğ ile tamamlanan son nihai gözden geçirme soruşturması kapsamında anılan önlemlerin devamına karar verilmiştir. Anılan Tebliğ uyarınca dampinge karşı önlem oranı, ÇHC menşeli eşyada 110 gr/m² ağırlığının üstü için %42,44, 110 gr/m² ağırlığı ve altı için %21,13 olarak belirlenmiştir.

(2))18/11/2006 tarihli ve 26350 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2006/30 sayılı Tebliğ ile ÇHC menşeli 54.07 GTP altında yer alan eşya için uygulanan dampinge karşı önlem Filipinler menşeli/çıkışlı eşyaya teşmil edilmiştir.

(3) 22/8/2015 tarihli ve 29453 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2015/41 sayılı Tebliğ çerçevesinde, ÇHC menşeli 54.07 GTP altında yer alan eşya için uygulanan dampinge karşı önlem Bulgaristan Cumhuriyeti menşeli/çıkışlı eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

(4) 7/5/2019 tarihli ve 30767 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2019/15 sayılı Tebliğ çerçevesinde, ÇHC menşeli 54.07 GTP altında yer alan eşya için uygulanan dampinge karşı önlem Yunanistan menşeli/çıkışlı eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

(5) 31/12/2020 tarihli ve 31351 (5. mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2021/2 sayılı Tebliğ çerçevesinde, ÇHC menşeli 54.07 GTP altında yer alan eşya için uygulanan dampinge karşı önlem Malezya menşeli/çıkışlı eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

(6) 26/8/2021 tarihli ve 31580 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2021/41 sayılı Tebliğ çerçevesinde, ÇHC menşeli 54.07 GTP altında yer alan eşya için uygulanan dampinge karşı önlem İspanya, İtalya, Almanya menşeli/çıkışlı olan ve Tebliğde belirtilen firmalardan yapılan eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

(7) ÇHC menşeli 55.13-16 GTP kapsamı eşya ithalatında, 15/2/2001 tarihli ve 24319 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2001/2 sayılı Tebliğ kapsamında dampinge karşı önlem yürürlüğe konulmuştur. 31/12/2018 tarihli ve 30642 (4. mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2019/4 sayılı Tebliğ ile tamamlanan son nihai gözden geçirme soruşturması sonucunda %87 olan önlem oranı %44 olarak değiştirilerek önlemin devamına karar verilmiştir.

(8) 22/8/2015 tarihli ve 29453 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2015/40 sayılı Tebliğ çerçevesinde, ÇHC menşeli 55.13-16 GTP kapsamı eşya için uygulanan dampinge karşı önlem Bulgaristan Cumhuriyeti ve Polonya Cumhuriyeti menşeli/çıkışlı ürünlere teşmil edilmiştir.

(9) 7/5/2019 tarihli ve 30767 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2019/15 sayılı Tebliğ çerçevesinde, ÇHC menşeli 55.13-16 GTP kapsamı eşya için uygulanan dampinge karşı önlem Yunanistan menşeli/çıkışlı eşyaya teşmil edilmiştir.

(10) 26/8/2021 tarihli ve 31580 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2021/41 sayılı Tebliğ çerçevesinde, ÇHC menşeli 55.13-16 GTP kapsamı eşya için uygulanan dampinge karşı önlem İspanya, İtalya, Almanya menşeli/çıkışlı olan ve Tebliğde belirtilen firmalardan eşya ithalatına teşmil edilmiştir.

1.4. Başvuru ve soruşturma

(1) 54.07 GTP altında tanımlı soruşturma konusu "sentetik filament iplikten dokunmuş mensucat" ithalatında uygulanan dampinge karşı önlemlerin Kuzey Makedonya ve Bosna-Hersek menşeli/çıkışlı olarak yapılan ithalat aracılığıyla etkisiz kılındığına ilişkin R.B. Karesi İthalat İhracat Tekstil San. ve Tic. A.Ş. firmasının başvurusu üzerine Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından bir inceleme başlatılmıştır. Ayrıca, 55.13-16 GTP'leri altında yer alan "sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat" ithalatında uygulanan dampinge karşı önlemin Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı olarak yapılan ithalat ile etkisiz kılındığına yönelik şüphe üzerine İthalat Genel Müdürlüğü tarafından re'sen bir inceleme başlatılmıştır.

(2) Önlemlerin etkisiz kılındığına ilişkin bilgi ve bulguların Kanun, Karar ve Yönetmelik hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi neticesinde Kuzey Makedonya ve Bosna-Hersek menşeli/çıkışlı söz konusu eşya ithalatına ilişkin İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'nca, Yönetmeliğin 38 inci maddesi çerçevesinde önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

(3) 24/1/2023 tarihli ve 32083 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2023/2) ile 54.07 GTP altında yer alan "sentetik filament iplikten dokunmuş mensucat (giyim için olanlar)" ithalatına yönelik olarak Kuzey Makedonya ve Bosna-Hersek'e karşı, 55.13-16 GTP altında yer alan "sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat" ithalatına yönelik olarak ise Kuzey Makedonya'ya karşı önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma başlatılmıştır.

1.5. Soruşturma dönemi

(1) Önlemin etkisiz kılınmasına yönelik belirlemeler için 1/1/2019-31/12/2022 tarihleri arası soruşturma dönemi; 1/1/2022 – 31/12/2022 raporlama dönemi olarak belirlenmiştir.

1.6. İlgili tarafların bilgilendirilmesi ve bilgilerin toplanması

(1) Soruşturma için gerekli bilgilerin temini amacıyla, bilinen ithalatçılara ve yabancı üretici/ihracatçılara soru formları gönderilmiş ve Kuzey Makedonya ile Bosna-Hersek'in Ankara'daki Büyükelçiliğine bildirim yapılmıştır. Bu çerçevede, anılan ülke Büyükelçilkiklerinden soruşturma konusu ürünlerin ülkelerindeki yerleşik üretici ihracatçılarına ilişkin bilgi talep edilmiştir. İlk aşamada tarafların soru formlarını cevaplandırmaları için posta süresi dâhil 37 günlük süre verilmiştir. Sonraki aşamada Bakanlığımıza vaki makul süre uzatımı talepleri değerlendirilerek karşılanmış olup ilgili taraflara normal süreye ilaveten ek süre de verilmiştir.

(2) Soruşturma kapsamında Kuzey Makedonya'nın İştip şehrinde mukim Jagjemezler Dooel (Jagjemezler) firması ile Bosna-Hersek'in Bugojno şehrinde mukim Better House-Bolji Dom. D.O.O. (Better House) firmaları soru formuna cevap vermiştir. Firmalar tarafından verilen cevapların incelenmesi neticesinde tespit edilen eksiklikler, yanlışlıklar ve tutarsızlıklara ilişkin eksiklik yazısı iletilmiş olup her iki firma da eksiklikleri tamamlayarak iş birliğinde bulunmuştur.

(3) Kuzey Makedonya ve Bosna-Hersek'te mukim ve iş birliğine davet edilen ve/veya söz konusu soruşturma ile ilgili/ilintili olabilecek diğer firmalardan zamanında ve usulüne uygun herhangi bir başvuru alınmamıştır. Diğer taraftan, anılan ülke Büyükelçiliklerinden, ülkelerindeki yerleşik soruşturma konusu ürünlerin üretici ihracatçılarına ilişkin bilgi talebine yönelik herhangi bir yanıt alınmamıştır.

(4) Diğer taraftan, İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) ile İstanbul Tekstil Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) ilgili taraf olma taleplerini Bakanlığa yazılı olarak iletmiştir.

1.7. Yerinde doğrulama soruşturmaları

(1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde gerekli bilgi ve belgeleri süreleri dahilinde sağlayarak iş birliğinde bulunan Jagjemezler firmasının Kuzey Makedonya'da bulunan tesisinde 14-15 Nisan 2023 tarihlerinde ve Better House firmasının Bosna-Hersek'te bulunan tesisinde 17-18 Nisan 2023 tarihlerinde yerinde doğrulama soruşturması gerçekleştirilmiştir.

2. ÖNLEMLERİN ETKİSİZ KILINMASINA İLİŞKİN BELİRLEMELER

2.1. Genel açıklamalar

(1) Soruşturma kapsamında yer alan eşyanın ithalatında uygulanan dampinge karşı önlemlerin Kuzey Makedonya ve Bosna-Hersek menşeli/çıkışlı ithalat yoluyla etkisiz kılınıp kılınmadığı hususu İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat hükümleri çerçevesinde soruşturulmuştur.

(2) Soruşturma kapsamında esaslı bilgi veya belgeleri sağlamayan firmalar iş birliğinde bulunmadı olarak addedilmiştir. Bu durumda, önlemlerin etkisiz kılınmasına yönelik belirlemeler için eldeki mevcut veriler kullanılmıştır.

2.2. Soruşturma konusu ürün ithalatının gelişimi

(1) Soruşturma kapsamında 2019-2022 dönemine ilişkin ithalat verileri incelenmiştir. 54.07 GTP kapsamı soruşturma konusu eşyanın toplam ithalatı 2019 yılında 70.910 ton (431

milyon dolar), 2020 yılında 70.375 ton (384 milyon dolar), 2021 yılında 74.705 ton (391 milyon dolar), 2022 yılında ise 125.253 ton (685 milyon dolar) olarak gerçekleşmiştir (Ek 1).

(2) Söz konusu eşyanın Kuzey Makedonya'dan ithalatı miktar bazında 2019 yılında 292 ton, 2020 yılında 660 ton ve 2021 yılında yaklaşık 3.712 ton olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında ise bahis konusu ithalat 3.859 ton olmuştur. Belirtilen dönemde Kuzey Makedonya'dan gerçekleştirilen ithalat değer bazında 2019 yılı için 1,9 milyon dolar, 2020 yılı için 4,3 milyon dolar ve 2021 yılı için 21,7 milyon dolar olmuştur. 2022 yılında ise bahis konusu ithalat 22,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bahis konusu dönemde Kuzey Makedonya'dan yapılan ithalat birim fiyatları yaklaşık 6,5 dolar/kg seviyesinden 2022 yılı itibarıyla 5,8 dolar/kg seviyesine gerilemiştir. Bu kapsamda, Türkiye'nin 54.07 pozisyonunda tanımlı inceleme konusu eşyanın toplam ithalatında Kuzey Makedonya'nın 2019 yılı itibarıyla yaklaşık %0,3 oranında olan payı 2022 yılı sonunda yaklaşık %3 oranına yükselmiştir.

(3) Diğer taraftan, Bosna-Hersek menşeli 54.07 GTP kapsamı ithalat sırasıyla 2019 yılında 599 ton, 2020 yılında 1.269 ton, 2021 yılında 621 ton ve 2022 yılınında 2.003 ton olarak gerçekleşmiştir. Anılan dönemde Bosna-Hersek'ten yapılan ithalat değer bazında 2019 yılı için 2,7 milyon, 2020 yılı içi 6,2 milyon, 2021 yıl için 3,1 milyon ve 2022 yılı için 10,6 milyon dolar olmuştur. Diğer taraftan, Türkiye'nin anılan eşyadaki toplam ithalatı içerisinde Bosna-Hersek'in payı 2019 yılındaki yaklaşık %0,8 oranından 2022 yılında yaklaşık %1,6 oranına yükselmiştir. Bahse konu dönemde Bosna-Hersek'ten yapılan ithalat birim fiyatları gerek anılan eşyadaki genel ithalat birim fiyatlarının gerekse ÇHC menşeli ithalat birim fiyatlarının altında bir seviyede gerçekleşmiştir.

(4) 55.13-16 GTP kapsamı soruşturma konusu eşyanın toplam ithalatı 2019 yılında 22.816 ton (164 milyon dolar), 2020 yılında 15.121 ton (104 milyon dolar), 2021 yılında 15.121 ton (110 milyon dolar) ve 2022 yılında 19.461 ton (168 milyon dolar) olarak gerçekleşmiştir (Ek 2).

(5) 55.13-16 GTP kapsamı eşyanın Kuzey Makedonya'dan ithalatı yıllar itibarıyla artış göstermiş olup bu kapsamda söz konusu ithalat 2019 yılı itibarıyla 430 ton, 2020 yılında 209 ton, 2021 yılında 1.111 ton ve 2022 yılı itibarıyla ise 2.933 ton olarak gerçekleşmiştir. Değer bazında bahis konusu ithalat ise belirtilen dönemde sırasıyla 3,5 milyon dolar, 1,5 milyon dolar, 6,6 milyon dolar ve 16,8 milyon dolar olarak gerçeklemiştir. Anılan dönemde ayrıca ithalat birim fiyatlarının yaklaşık 8,0 dolar/kg tutarından 2022 yılı itibarıyla 5,7 dolar/kg tutarına gerilediği görülmektedir. Ayrıca, anılan dönemde söz konusu eşyanın toplam ithalatı içerisinde Kuzey Makedonya'nın payı yaklaşık %1,8'den %15 oranına yükselmiştir.

(6) Soruşturma konusu eşyanın uluslararası ticaret verileri için International Trade Center (Trademap) tarafından derlenen bilgilerden faydalanılmıştır.

(7) Trademap veri tabanında yapılan inceleme neticesinde, 54.07 pozisyonunda tanımlı eşyanın ÇHC'den Kuzey Makedonya'ya kayda değer ölçüde ihraç edildiği gözlemlenmiş olup 2019-2021döneminde sırasıyla yaklaşık olarak 1.000 ton, 1.360 ton ve 1.750 ton eşya ihracatı gerçekleştirilmiştir. Anılan dönemde Kuzey Makedonya'ya ayrıca Almanya'dan bahis konusu pozisyonunda 485 ton, 385 ton ve 328 ton ihracat gerçekleştirilmiştir. Kuzey Makedonya'nın önlem kapsamı ülkelerden 55.13-16 GTP'lerinde tanımlı eşya ithalatında ağırlığı Almanya'dan yapılan ithalat oluşturmakta olup bu çerçevede, 2019-2021 yılları arasında söz konusu ülkeden ortalama yıllık yaklaşık 1.500 ton ithalat gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında ayrıca, Bulgaristan'dan yıllık ortalama yaklaşık 300 ton, ÇHC'den ise yıllık yaklaşık ortalama 120 ton 55.13-16 GTP'lerinde tanımlı eşya ithalat gerçekleştirilmiştir.

(8) Trademap veri tabanında yapılan Bosna-Hersek tarafından gerçekleştirilen önlem kapsamı eşya ithalatına yönelik incelemede, 54.07 pozisyonunda tanımlı eşyanın önlem kapsamı ülkeler arasında ağırlıklı olarak Almanya'dan Bosna-Hersek'e ihraç edildiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, 2019-2021 yılları arasında yaklaşık 550-600 ton/yıl miktarında ithalat gerçekleştirilmiştir. Bosna-Hersek ayrıca, yıllık bazda yaklaşık ortalama 500 ton

miktarında 54.07 pozisyonunda tanımlı eşyayı da İtalya'dan almaktadır. Diğer taraftan, 55.13-16 GTP'lerinde kayıtlı önlem kapsamı eşyanın önlem ülkelerinden Bosna-Hersek'e ithalatında Polonya'nın kayda değer payının bulunduğu görülmekte olup söz konusu ülkeden 2019-2021 yılları arasında yıllık bazda ortalama yaklaşık 1.300 ton eşyanın Bosna-Hersek'e ihraç edildiği bu çerçevede gözlemlenmiştir. Bunun yanında, bahse konu ürün grubunda Bulgaristan'a ülkemizce önlem alınan 2015 yılı akabinde, Bulgaristan'ın Bosna-Hersek'e olan ihracatında ciddi ölçüde artış gözlemlenmiş olup söz konusu ihracat 2018 ve 2019 yıllarında yıllık 4.500 tona kadar yükselmiştir. 2019 yılını takip eden yıllarda ise kademeli olarak azalarak 2021 yılı itibarıyla istatistiksel olarak anlamlı olmayan seviyelere gerilemiştir.

2.3. Firmalara ilişkin belirlemeler

(1) Soruşturma kapsamında iş birliğinde bulunan Jagjemezler firmasının 14-15 Nisan 2023 tarihlerinde Kuzey Makedonya'da bulunan tesislerinde yerinde doğrulama soruşturması gerçekleştirilmiş ve firmanın soru formunda sunmuş olduğu bilgiler teyit edilmiştir. Bu kapsamda, Jagjemezler firmasının 55.13-16 GTP kapsamı kumaşlar için kurulu ve çalışır durumda bir üretim kapasitesinin bulunduğu, üretime belirli bir kapasiteyle devam ettiği, soruşturma konusu ürünlerden 55.13-16 GTP kapsamında yer alan poliviskon kumaşların hammadde olarak iplik alınmak suretiyle dokuma işlemi yapılarak üretim gerçekleştirdiği görülmüştür.

(2) Soruşturma kapsamında iş birliğinde bulunan Better House firmasının Bosna-Hersek'te bulunan tesislerinde 17-18 Nisan 2023 tarihlerinde yerinde doğrulaması soruşturması gerçekleştirilmiş ve soru formunda sunmuş olduğu bilgiler teyit edilmiştir. Bu kapsamda, firmanın soruşturma konusu eşyadan 54.07 GTP kapsamı eşya üretimine ilişkin kurulu ve çalışır durumda olan bir üretim kapasitesinin bulunduğu ve iplik üretiminden başlamak suretiyle soruşturma konusu eşyadan 54.07 GTP kapsamı kumaş ürettiği görülmüştür.

(3) Ayrıca, Kuzey Makedonya ve Bosna-Hersek'te mukim ve soruşturma kapsamında yer alan ürünleri ülkemize ihraç eden diğer firmalardan zamanında ve usulüne uygun bir başvuru alınmamış olup İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 26'ncı maddesi hükümleri kapsamında anılan firmalar "iş birliğine gelmedi" addedilmiştir. Anılan madde hükümleri uyarınca iş birliğinde bulunmayan firmalar için belirlemeler, olumlu ya da olumsuz, mevcut verilere göre yapılmıştır.

3. NİHAİ DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

(1) İthalat istatistiklerinin incelenmesi neticesinde; Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı olarak yapılan 54.07 GTP kapsamı soruşturma konusu ithalatta soruşturma döneminde düzenli ve dikkate değer bir artış gerçekleştiği görülmektedir. Bahse konu ithalatın birim fiyatları bu dönemde düzenli bir şekilde düşüş göstererek anılan eşyanın ÇHC menşeli ithalat birim fiyatlarının altına gerilemiştir. Bununla birlikte, Türkiye'nin anılan eşyadaki toplam ithalatı içerisinde Kuzey Makedonya'nın payı soruştuma döneminde önemli oranda artmıştır. Söz konusu ciddi ithalat artışı ve birim fiyatlardaki düzenli gerileme sonucunda Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı ithalat birim fiyatlarının ÇHC menşeli ithalat birim fiyatlarının altında bir seviyeye geldiği ve Türkiye'nin söz konusu eşya ithalatında Kuzey Makedonya'nın payının önenli oranda arttığı hususları ilgili eşya grubunda Türkiye ile Kuzey Makedonya arasındaki ithalatın gerçekleşme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve yürürlükteki dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltıldığına işaret etmektedir.

(2) Bosna-Hersek menşeli/çıkışlı 54.07 GTP kapsamı soruşturma konusu ürün ithalatı soruşturma döneminde 2021 yılı haricinde artış göstermiş olup özellikle 2020 yılındaki artış dikkat çekicidir. Bahse konu dönemde Bosna-Hersek'ten yapılan ithalat birim fiyatları gerek

anılan eşyadaki genel ithalat birim fiyatlarının gerekse ÇHC menşeli ithalat birim fiyatlarının altında bir seviyede gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, Türkiye'nin anılan eşyadaki toplam ithalatı içerisinde Bosna-Hersek'in payının soruşturma döneminde arttığı görülmektedir. Söz konusu ciddi ithalat artışı ve Bosna-Hersek'in anılan eşyada Türkiye'nin toplam ithalatı içerisindeki payının önemli oranda artış gösterdiği hususları ilgili eşya grubunda Türkiye ile Bosna-Hersek arasındaki ithalatın gerçekleşme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve yürürlükteki dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltıldığına işaret etmektedir.

(3) 55.13-16 GTP kapsamı soruşturma konusu ürünün Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı ithalatı soruşturma döneminde artış göstermiş olup özellikle 2021 ve 2022 yıllarındaki artış dikkat çekicidir. Bahse konu ithalatın birim fiyatları bu dönemde düzenli bir şekilde düşüş göstererek anılan eşyanın ÇHC menşeli ithalat birim fiyatlarının altına gerilemiştir. Diğer taraftan, Türkiye'nin anılan eşyadaki toplam ithalatının içerisinde Kuzey Makedonya'nın payı soruşturma döneminde ciddi oranda artış göstermiştir. Söz konusu ciddi ithalat artışı, anılan eşyadaki toplam ithalat içerisinde Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı ithalatın payındaki ciddi artış ve bahse konu ithalatın birim fiyatlarının soruşturma dönemi boyunca gerileyerek ÇHC menşeli anılan eşya ithalat birim fiyatlarının altında bir seviyeye gerilemesi hususları ilgili eşya grubunda Türkiye ile Kuzey Makedonya arasındaki ithalatın gerçekleşme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve yürürlükteki dampinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltıldığına işaret etmektedir.

(4) Kuzey Makedonya'da mukim Jagjemezler Dooel firması soruşturma kapsamında iletilen soru formuna cevap vermiştir. Firma tarafından verilen cevaplara ilişkin eksiklik yazısı iletilmiştir. Firma bu talebe ilişkin yazıya cevap vermiş ve eksiklikleri tamamlayarak iş birliğinde bulunmuştur. Firma tesislerinde 14-15 Nisan 2023 tarihlerinde gerçekleştirilen yerinde doğrulama soruşturmasında Jagjemezler Dooel firmasının 55.13-16 GTP kapsamı kumaşlar için kurulu ve çalışır durumda bir üretim kapasitesinin bulunduğu, üretime belirli bir kapasiteyle devam ettiği, soruşturma konusu ürünlerden 55.13-16 GTP kapsamında yer alan poliviskon kumaşların hammadde olarak iplik alınmak suretiyle dokuma işlemi yapılarak üretim gerçekleştirdiği görülmüş ve soru formu yanıtlarında sunmuş olduğu bilgiler teyit edilmiştir. Bu kapsamda, sunmuş olduğu soru formu cevaplarının incelenmesinden ve firma tesislerinde gerçekleştirilen yerinde doğrulama soruşturmasından Jagjemezler Dooel firmasnın yürürlükteki dampinge karşı önlemi etkisiz kılmaya yönelik faaliyette bulunmadığı değerlendirilmektedir.

(5) Bosna-Hersekte'te mukim Better House firması soruşturma kapsamında iletilen soru formuna cevap vermiştir. Firma tarafından verilen cevaplara ilişkin eksiklik yazısı iletilmiştir. Firma bu talebe ilişkin yazıya cevap vermiş ve eksiklikleri tamamlayarak iş birliğinde bulunmuştur. Firma tesislerinde 17-18 Nisan 2023 tarihlerinde gerçekleştirilen yerinde doğrulama soruşturmasında firmanın soruşturma konusu eşyadan 54.07 GTP kapsamı eşya üretimine ilişkin kurulu ve çalışır durumda olan bir üretim kapasitesinin bulunduğu ve iplik üretiminden başlamak suretiyle soruşturma konusu eşyadan 54.07 GTP kapsamı kumaş ürettiği görülmüş ve soru formu yanıtlarında sunmuş olduğu bilgiler teyit edilmiştir. Bu kapsamda, sunmuş olduğu soru formu cevaplarının incelenmesinden ve firma tesislerinde gerçekleştirilen yerinde doğrulama soruşturmasından Better House-Bolji Dom D.O.O. firmasının yürürlükteki dampinge karşı önlemi etkisiz kılmaya yönelik faaliyette bulunmadığı değerlendirilmektedir.

(6) 54.07 ve 55.13-16 GTP'li eşya kapsamında Kuzey Makedonya'da mukim diğer firmalar iş birliğinde bulunmamış ve bu firmalar için belirlemeler mevcut verilere göre yapılmıştır. Bu çerçevede, soruşturma döneminde Kuzey Makedonya'dan yapılan ithalatın artış gösterdiği, soruşturma konusu ürünlerde birim fiyatların soruşturma dönemi boyunca gerilediği ve ÇHC birim fiyatlarının altında kaldığı, soruşturma konusu ürünlerden Türkiye'nin toplam ithalatı içerisinde Kuzey Makedonya'nın payının soruşturma döneminde önemli oranda arttığı anlaşılmıştır. Yapılan bu tespitler, yürürlükteki dampinge karşı önlemlerden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş

sonucunda Türkiye ile Kuzey Makedonya'da yerleşik firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve Kuzey Makedonya menşeli/çıkışlı olarak yapılan ithalat yoluyla yürürlükteki dampinge karşı önlemlerin iyileştirici etkisinin azaltıldığına işaret etmektedir.Bu kapsamda, Kuzey Makedonya'daki mukim diğer firmaların yürürlükteki dampinge karşı önlemi etkisiz kıldığı değerlendirilmektedir.

(7) 54.07 GTP'li eşya kapsamında Bona-Hersek'te mukim diğer firmalar iş birliğinde bulunmamış ve bu firmalar için belirlemeler mevcut verilere göre yapılmıştır. Bu çerçevede, soruşturma döneminde Bosna-Hersek'ten yapılan ithalatın artış gösterdiği, soruşturma konusu ürünlerde birim fiyatların soruşturma dönemi boyunca gerilediği ve soruşturma konusu ürünlerden Türkiye'nin toplam ithalatı içerisinde Bosna-Hersek'in payının soruşturma döneminde önemli oranda arttığı anlaşılmıştır. Yapılan bu tespitler, yürürlükteki dampinge karşı önlemlerden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda Türkiye ile Bosna-Hersek'te yerleşik firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve Bosna-Hersek menşeli/çıkışlı olarak yapılan ithalat yoluyla yürürlükteki dampinge karşı önlemlerin iyileştirici etkisinin azaltıldığına işaret etmektedir. Bu kapsamda, Bosna-Hersek'te mukim diğer firmaların yürürlükteki dampinge karşı önlemi etkisiz kıldığı değerlendirilmektedir.

(8) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat hükümleri uyarınca, bu Rapor'a yönelik olarak iletilecek tespit ve değerlendirmeler de dikkate alınarak hazırlanacak soruşturma sonuç raporu, soruşturma neticesine yönelik nihai kararın alınmasını teminen İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kuruluna sunulacaktır.

Ekler:

1. 54.07 GTP Kapsamı Elyaya İlişkin Ülke Bazında İthalat
2. 55.13-16 GTP'leri Kapsamı Eşyaya İlişkin Ülke Bazında İthalat

Ek 1: 54.07 GTP Kapsamı Eşyaya İlişkin Ülke Bazında İthalat

Ülke Adı	Dolar Değeri				Net Ağırlık (Kg)				BF			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Mısır	97.264.192	80.427.505	80.381.854	159.966.478	12.137.498	11.278.832	11.831.197	21.860.975	8,01	7,13	6,79	7,32
Çin	43.079.901	33.140.402	48.130.052	83.810.183	6.804.688	5.810.188	7.897.044	11.840.838	6,33	5,70	6,09	7,08
Malezya	60.900.345	55.234.330	48.697.101	79.070.753	19.746.163	19.333.011	17.165.921	21.584.414	3,08	2,86	2,84	3,66
Güney Kore	72.185.231	59.512.807	38.413.623	71.315.397	8.262.829	6.873.347	4.731.480	8.741.362	8,74	8,66	8,12	8,16
Fransa	505.463	5.003.847	24.087.092	50.363.168	20.030	1.041.861	5.762.853	12.092.514	25,24	4,80	4,18	4,16
Çekya	11.079.929	9.147.780	31.629.836	43.110.165	1.390.615	1.456.715	6.665.398	11.347.035	7,97	6,28	4,75	3,80
Vietnam	11.561.299	15.019.794	18.182.659	42.956.094	3.095.030	4.737.462	5.064.426	11.062.015	3,74	3,17	3,59	3,88
Kuzey Makedonya	**1.905.045**	**4.300.309**	**21.661.717**	**22.259.355**	**291.820**	**660.285**	**3.712.350**	**3.859.079**	**6,53**	**6,51**	**5,84**	**5,77**
İtalya	28.772.284	43.625.557	11.709.603	21.224.736	3.220.410	7.123.363	767.066	1.790.907	8,93	6,12	15,27	11,85
Romanya	1.984.333	2.026.083	3.491.865	16.881.763	624.649	620.197	1.019.205	6.101.225	3,18	3,27	3,43	2,77
Belçika	346.755	2.539.066	4.512.245	15.760.726	30.027	739.443	1.078.503	3.496.025	11,55	3,43	4,18	4,51
Avusturya	373.523	1.413.309	16.435.580	13.190.994	13.245	216.014	3.978.845	3.379.939	28,20	6,54	4,13	3,90
Bosna-Hersek	**2.651.268**	**6.222.275**	**3.130.672**	**10.621.541**	**598.845**	**1.269.176**	**620.785**	**2.003.779**	**4,43**	**4,90**	**5,04**	**5,30**
Hollanda	6.213.042	7.592.155	7.308.883	9.425.658	1.718.414	150.029	157.504	176.628	3,62	50,60	46,40	53,36
Portekiz	205.371	2.839.557	2.976.276	8.139.876	9.947	421.164	613.115	2.087.914	20,65	6,74	4,85	3,90
Endonezya	25.876.276	11.354.471	6.813.472	8.092.919	3.717.313	1.702.959	1.004.292	1.069.198	6,96	6,67	6,78	7,57
Fas	146.831	509.230	1.753.007	7.532.785	22.763	121.292	269.105	786.309	6,45	4,20	6,51	9,58
İspanya	12.405.922	14.224.199	4.347.697	5.039.958	1.726.083	2.208.180	332.405	500.681	7,19	6,44	13,08	10,07
Türkiye	11.314.936	4.556.198	4.620.842	4.410.508	1.050.095	583.567	597.587	587.198	10,78	7,81	7,73	7,51
Almanya	7.925.369	11.226.945	3.987.732	3.383.628	700.390	2.127.402	278.184	94.274	11,32	5,28	14,33	35,89
ABD	279.934	1.734.159	1.605.040	1.789.877	3.680	28.999	20.702	43.174	76,07	59,80	77,53	41,46
Hindistan	4.240.239	2.545.686	1.623.254	1.374.472	669.112	370.738	269.423	211.847	6,34	6,87	6,02	6,49
İngiltere	9.184.834	1.497.881	853.909	1.266.597	1.718.601	102.624	53.163	63.193	5,34	14,60	16,06	20,04
Diğer	20.687.482	8.484.075	4.560.435	4.480.675	3.337.573	1.397.712	814.049	472.877	6,20	6,07	5,60	9,48
Genel Toplam	**431.089.804**	**384.177.620**	**390.914.446**	**685.468.306**	**70.909.820**	**70.374.560**	**74.704.602**	**125.253.400**	**6,1**	**5,5**	**5,2**	**5,5**

Ek 2: 55.13-16 GTP'leri Kapsamı Eşyaya İlişkin Ülke Bazında İthalat

Ülke Adı	Dolar Değeri				Net Ağırlık (Kg)				BF			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Türkiye	28.465.859	16.354.343	20.929.501	32.331.568	2.382.739	1.362.551	1.728.561	2.235.704	11,95	12,00	12,11	14,46
Çin	28.575.610	14.389.681	16.507.292	25.842.769	4.500.813	2.561.559	2.969.501	4.085.907	6,35	5,62	5,56	6,32
İtalya	19.160.714	15.703.370	14.618.992	18.193.577	1.519.536	1.427.537	694.153	795.318	12,61	11,00	21,06	22,88
Kuzey Makedonya	**3.462.637**	**1.464.962**	**6.621.476**	**16.785.816**	**430.537**	**208.948**	**1.111.852**	**2.933.124**	**8,04**	**7,01**	**5,96**	**5,72**
Portekiz	2.678.410	3.555.632	6.452.438	11.013.458	125.303	238.725	801.121	1.569.650	21,38	14,89	8,05	7,02
İngiltere	3.646.464	1.142.020	1.281.469	9.885.166	491.833	108.727	142.729	442.434	7,41	10,50	8,98	22,34
İspanya	10.661.256	9.890.749	4.862.888	9.074.430	973.291	1.233.616	378.133	711.448	10,95	8,02	12,86	12,75
Laos	4.846.250	2.257.875	3.373.663	6.593.739	1.167.220	597.040	820.348	1.174.366	4,15	3,78	4,11	5,61
Pakistan	8.192.798	10.454.077	9.132.468	6.330.694	1.609.546	1.821.504	1.501.280	999.210	5,09	5,74	6,08	6,34
Endonezya	13.013.330	6.985.996	8.316.823	4.886.048	3.417.112	2.052.979	2.329.684	1.124.050	3,81	3,40	3,57	4,35
Romanya	1.460.835	1.198.908	1.462.778	3.995.778	75.852	75.957	125.911	380.946	19,26	15,78	11,62	10,49
Fransa	1.559.501	2.146.074	2.535.069	3.581.409	56.195	243.554	343.550	539.178	27,75	8,81	7,38	6,64
Hindistan	990.530	705.223	2.932.647	2.916.555	139.681	98.525	583.589	480.593	7,09	7,16	5,03	6,07
Tayland	8.041.402	5.113.230	1.678.147	2.788.253	2.034.061	1.434.979	453.518	460.401	3,95	3,56	3,70	6,06
Malezya	1.520.865	1.499.749	1.123.544	2.133.373	213.532	258.064	139.526	241.914	7,12	5,81	8,05	8,82
Avusturya	1.064.248	1.029.163	1.333.522	1.662.101	106.867	106.637	173.954	221.947	9,96	9,65	7,67	7,49
Almanya	11.330.175	4.267.660	1.278.637	1.661.833	1.415.823	521.593	85.428	117.746	8,00	8,18	14,97	14,11
Güney Kore	2.684.184	1.506.937	239.318	1.251.988	142.658	91.455	10.250	100.103	18,82	16,48	23,35	12,51
Bulgaristan	490.324	437.299	1.257.383	1.250.930	22.955	17.804	56.785	56.306	21,36	24,56	22,14	22,22
İsrail	1.242.456	873.962	1.478.825	1.165.069	287.021	199.494	321.277	245.328	4,33	4,38	4,60	4,75
Bosna-Hersek	3.304				755				4,38			
Diğer	11.404.999	2.830.241	2.585.379	4.565.667	1.703.606	460.061	381.752	546.071	6,69	6,15	6,77	8,36
Genel Toplam	**164.496.151**	**103.807.151**	**110.002.259**	**167.910.221**	**22.816.936**	**15.121.309**	**15.152.902**	**19.461.744**	**7,2**	**6,9**	**7,3**	**8,6**